

Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 30. januára 2019

Vážená pani starostka,

som rád, že sa Vám môžem opäť takto prihovoriť, poďakovať sa za Vašu doterajšiu prácu, popriať všetko dobré v novom roku, a aj do nového funkčného obdobia po vlaňajších voľbách.

Voľby do orgánov samospráv našich miest a obcí na jeseň minulého roka boli prvými zo série rozhodnutí voličov po ťažkom období, ktoré naša krajina vlani zažila. Boli príležitosťou demokratickým spôsobom vyjadriť, ako si ľudia predstavujú slušné a poctivé Slovensko. Vy ste ich odpoveďou. Vaše mandáty sú záväzkom a príležitosťou ukázať, že vieme spravovať našu krajinu, naše mestá a obce slušne a v prospech ľudí.

Počas uplynulých rokov vo funkcii prezidenta som veľa cestoval po Slovensku. Od začiatku pôsobenia v úrade som si dal za cieľ byť čo najbližšie k ľuďom, byť prítomný v regiónoch a pozorne načúvať životu v nich. Navštívil som už takmer všetky okresy, množstvo miest, aj náš vidiek. Mal som príležitosť hovoriť s viacerými z Vás; s miestnymi poslancami, učiteľmi, žiakmi, seniormi, duchovnými, hasičmi, policajtmí a ďalšími, ktorí formujú život v našich samosprávach. Rozprávali sme sa o radoostiach, ale konštruktívne aj starostiach a výzvach, ktorým čelíte.

Aj vďaka týmto návštevám viem, že Slovensko má veľa dobrého – úspešných ľudí, krásne miesta, jedinečné projekty. Úlohou nás, politikov, je však najmä venovať sa tomu, čo nefunguje a ponúkať riešenia. Neexistuje krajina bez starostí. Hanbou nie je priznať si to, hanbou je výzvy zanedbávať, nechať ich prerásť do problémov, kvôli ktorým mnohí ľudia viaceré regióny opúšťajú, či rovno odchádzajú preč zo Slovenska. Stále prízvukujem, že rast HDP je dobrou správou pre Slovensko, ale nevyjadruje hrdosť našich ľudí na túto krajinu, spokojnosť so školstvom či zdravotníctvom, život v rodinách, ani to, ako sa staráme o najzraniteľnejšie skupiny ľudí.

Našou úlohou je prichádzať s riešeniami, ktoré našu krajinu, obce a mestá posúvajú vždy o krok vpred. Ľudia do Vás vložili dôveru; ja Vám do nového roka prajem silu, vytrvalosť a vôľu, aby ste dokázali túto dôveru premeniť na výsledky.

Dobre si pri tom uvedomujem, že ste zodpovední za množstvo kompetencií a povinností, ktorých neustále pribúda. Žiaľ, vnímam aj to, že s právomocami a povinnosťami neprichádza vždy primerané finančné zabezpečenie na ich výkon.

Mnohé rozhodnutia v školstve, sociálnej oblasti, zdravotníctve, v daňovom systéme alebo doprave, ktoré sa týkajú samospráv, možno oprávnene kritizovať. A je dôležité, aby vo verejnej diskusii zaznel Váš hlas, aby každý presun kompetencií zo štátu na samosprávu, aby každá ďalšia povinnosť smerom k Vám boli so zástupcami samospráv prediskutované v dostatočnom predstihu a na jej plnenie boli vyčlenené primerané finančné zdroje. V tom môžete rátať s mojou plnou podporou.

Aj preto by som Vás chcel ešte väčšmi povzbudiť k tomu, aby ste neboli pasívnymi svedkami nedostatkov, ktoré aj Vám sťažujú plnenie povinností, ale aktívne sa postavili za zmeny, ktoré môžu a majú viesť k lepšiemu životu ľudí na Slovensku. Keď verejne hovorím o mnohých úspešných kapitolách príbehu Slovenska, niet kapitoly, kde by boli primátori a starostovia len v úlohe prísediacich. Naopak, vždy ste súčasťou zmeny a v mnohých prípadoch aj jej žiadúcimi lídrami.

Žiaľ, tak v národnej ako aj v komunálnej politike sme často svedkami malicherných sporov, v ktorých sa témy dôležité pre lepší život ľudí objavujú skôr náhodne. V diskusii o modernom a lepšom Slovensku chýba ochota priznať si existujúce problémy, odvaha pustiť sa do ich riešení, aj citlivosť k tým, ktorých sa týkajú.

Poctivá politika by nemala rozlišovať medzi slovami a činmi. Ak o niečom hovoríme ako o prioritě, malo by sa to stať prioritou aj pri plánovaní verejných výdavkov. Krajine sa darí, a v dobrých časoch je povinnosťou politikov využiť zdroje rozumne a s čo najväčším efektom. Lebo dobré časy nebudú trvať večne.

Pomerne často opakovanými prioritami Slovenska sú zdravie ľudí, vzdelávanie detí, starostlivosť o seniorov a doprava. Ale reálne investície tomu nezodpovedajú. Chcem upriamiť aj Vašu pozornosť aspoň na dve z týchto tém, ku ktorým som sa ako prezident opakovane vyjadroval. Prvou a kľúčovou témou pre dôstojnú budúcnosť Slovenska je predškolská výchova a vzdelávanie.

V predškolskej príprave Slovensko zaostáva za rozvinutými krajinami. V medzinárodnom porovnaní navštevuje naše škôlky a jasle menej detí než v ostatných krajinách. Z výskumov, aj zo zahraničných skúseností však vieme, že práve predškolská výchova je najlepšou a najefektívnejšou investíciou do vzdelania detí.

Deti, ktoré navštevovali škôlky dosahujú preukázateľne lepšie výsledky v školách. Dostupné jasle a škôlky sú potrebné nielen pre deti – chudobné či bohaté, ale majú vplyv aj na zamestnateľnosť mladých rodičov. Existujú dokonca výskumy, podľa ktorých vyššia dostupnosť zariadení predškolskej výchovy zvyšuje pôrodnosť.

Na to, aby bolo predškolské vzdelávanie skutočne dostupné na celom Slovensku a pre všetkých rodičov, je však potrebná intenzívna a poctivá spolupráca medzi štátom a samosprávou. Vaša úloha v tomto procese bude nezastupiteľná aj v súvislosti so zámerom vlády zaviesť povinnú predškolskú prípravu od septembra 2020.

Za druhú dôležitú tému považujem kvalitu dopravnej infraštruktúry v našej krajine. Aby po našich cestách prúdil život, investície a pracovné príležitosti, musia byť cesty funkčné. Aj napriek tomu, že veľká časť verejných investícií do dopravy smeruje, niekedy sa mi zdá, že veľkolepé plány víťazia nad zdravým rozumom. Akoby sme podľahli ilúzii, že len diaľnice prinesú do regiónov blahobyt, a zatiaľ sa nám rozpadajú cesty nižších tried. Viac ako 40 % ciest prvej, druhej a tretej triedy je v havarijnom alebo nevyhovujúcom stave, pričom po týchto cestách sa ročne prepraví viac osôb než po diaľniciach a rýchlостných cestách dokopy.

Vážená pani starostka,

ešte raz mi dovoľte poďakovať sa Vám za prácu, ktorú pre občanov našej krajiny vykonávate a vysloviť pranie, aby sa Vám darilo robiť životy našich obyvateľov ešte lepšími, kvalitnejšími a naše obce a mestá viac zdravé, viac zelené a viac praktické.

Prajem Vám, aby ste medzi sebou, aj v spolupráci s inými nachádzali porozumenie, a aby sa Vám darilo novú energiu a nápady úspešne spájať so skúsenosťami a s tým, čo sa osvedčilo.

Všetko dobré v roku 2019!

S úctou

Vážená pani
Dana Dorothea Mikulová
starostka
Dubovce